

POTICAJNO OKRUŽENJE ZA STVARANJE CIVILNOG DRUŠTVA: DOPRINOS POSTIGNUĆIMA STUDENATA I DJELATNIKA SVEUČILIŠTA U RIJECI U REALIZACIJI SADRŽAJA AKADEMSKOG SPORTA

Veno Đonlić

Uvod

Poticaјnim okruženjem u stvaranju civilnog društva kroz neformalno obrazovanje koje je pokrenuto na Sveučilištu u Rijeci krajem 2004. godine, željelo se uključivanjem studenata u organizaciju sportskih sadržaja omogućiti razvoj posebnih vještina, kompetencija i civilnog zalaganja. Takav pristup predstavlja važnu kariku u povećanju građanskih kompetencija, prevencije rizičnih ponašanja, poboljšanju kvalitete života građana te razvoju zajednice.

Izazovi i mogućnosti primjene sustava kvalitete omogućili su produbljivanje suradnje između nastavnika kineziologa i studenata u sklopu provedbe neformalnog obrazovanja u sportskim udrugama pojedinih sastavnica te u okviru sportskog saveza na razini Sveučilišta. Na taj način omogućene su pozitivne promjene u odnosu na prethodni sustav rada u studentskom sportu, koji je bio više povezan s tradicionalnim oblicima.

Bez obzira što je postojao otpor jednog dijela kineziološke struke da se organizacija studentskih sportskih sadržaja prepusti studentima, smatrajući da se na taj način ruši dignitet struke, manja skupina kineziologa ustrajala je na potpunoj podršci samostalnog rada studenata prilikom organizacije sportskih natjecanja i aktivnosti, smatrajući da takvo viđenje pripada suvremenom konceptu cjeloživotnog učenja. Na taj način studentima je omogućeno stjecanje znanja i vještina koji će nakon završetka studija pridonijeti da postanu uspješni sportski djelatnici i funkcionari u nekoj od sportskih udruga. Prikaz organiziranog rada u riječkom studentskom sportu prezentiran je na stručnim skupovima te objavljen u zbornicima radova i časopisu ERS [1] [2] [3] [4] [5].

Postojala je inicijativa kineziologa da se rad studenata u sportskim udrugama i Riječkom akademskom sportskom savezu vrednuje dodjeljivanjem ECTS bodova te je s tim ciljem organiziran sastanak s predstavnicima Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Rijeci, a prijedlog nije prihvaćen uz napomenu da rezultati takvog rada nisu dovoljno vidljivi. Međutim, nekoliko godina kasnije, prilikom organizacije Europskih sveučilišnih igara 2016. godine, stvoreni su uvjeti priznavanja volonterskog rada studenata na Igrama dodjeljivanjem 3 ECTS boda, što je realizirano u ljetnom semestru akademske 2015/2016. godine u sklopu kolegija: Studenti i zajednica 1 [6].

Rezultati stjecanja kompetencija i vještina u sportskim udrugama i Savezu riječkog sveučilišta

Dvadeset godina nakon formiranog sustava rada u studentskom sportu Sveučilišta u Rijeci, može se konstatirati da grupa sportskih djelatnika koja je potekla sa Sveučilišta u Rijeci, a prošla je sve faze usvajanja znanja, kompetencija i vještina u organizaciji sportskih sadržaja (od udruga na pojedinim sastavnicama do Riječkog akademskog sportskog saveza), danas predstavlja snažnu kariku u radu Hrvatskog akademskog sportskog saveza kao i u ostalim sportskim udrugama. Iza njih je uspješna organizacija studentskih sportskih natjecanja i manifestacija na nacionalnoj, europskoj i svjetskoj razini. Velike zasluge u radu imaju i pojedini profesori Sveučilišta u Rijeci koji su surađivali, podržavali i organizirali pojedine sadržaje.

Studenti i profesori potekli s riječkog sveučilišta uključeni u rad Hrvatskog akademskog sportskog saveza (HASS):

Upravljačka tijela HASS-a:

Haris Pavletić, predsjednik

Marko Žunić, član Izvršnog odbora

Nikola Vincetić, glavni tajnik

Ivana Aničić, stručni suradnik za pravne poslove, projekte i volontere

Predstavnici Riječkog akademskog sportskog saveza u Skupštini HASS-a:

Viktor Moretti, prof.

Tamara Puschmann

Matej Beriša

Marko Žunić,

Tehnički delegati na studentskim prvenstvima Hrvatske:

Ivan Gudelj - tenis

Alesia Bučković - tenis

Viktor Moretti - rukomet

Antun Andrijašević - skijanje

Tehnička komisija:

Viktor Moretti, dopredsjednik

Komisija za nagrade i priznanja :

Viktor Moretti, član

Komisija za znanstvena istraživanja:

dr. sc. Željko Jovanović, dr. med., mr. oec., predsjednik

Komisija za edukaciju i dualne karijere:

Tamara Puschmann, član

Komisija za razvoj volonterstva:

Ivana Aničić, predsjednik

Medicinska komisija:

Tomislav Čengiđ, predsjednik

Programi HASS-a koje vode ili sudjeluju u vođenju

Zaklada za poticanja razvoja studenata sportaša u Republici Hrvatskoj - UniSport Srce:

Marko Žunić, član Upravnog odbora

Ivana Aničić, voditelj ureda

Međunarodna znanstvena konferencija 4 Healthy academic society:

dr. sc. Željko Jovanović, dr. med., mr. oec., član organizacijskog odbora

Haris Pavletić, član Organizacijskog odbora

Volonterska akademija - UniSport ViLA i Volonterski centar u sportu:

Ivana Aničić, voditeljica projekta

Međunarodna razina

Marko Žunić, član Izvršnog odbora Međunarodne sveučilišne sportske federacije - Fédération internationale du sport universitaire (FISU)

Haris Pavletić, prvi dopredsjednik Europske sveučilišne sportske asocijacije - European University Sports Association (EUSA)

Nagrađeni pojedinci, kolektivi i nastavnici riječkog sveučilišta:

Pojedinci zaslužni za doprinos razvoju akademskog sporta, u kategoriji sportaša s invaliditetom, u ženskoj konkurenciji 2015/2016:

Sanja Polić (Sveučilište u Rijeci)

Pojedinci zaslužni za doprinos razvoju akademskog sporta, u kategoriji sportaša s invaliditetom, u muškoj konkurenciji 2021/2022:

Albert Sirolich (Sveučilište u Rijeci)

Kolektivi zaslužni za doprinos razvoju akademskog sporta, u muškoj konkurenciji:
2010/2011. Rukometna reprezentacija Sveučilišta u Rijeci

Kolektivi zaslužni za doprinos razvoju akademskog sporta, u ženskoj konkurenciji:

2015/2016. Rukometna reprezentacija Sveučilišta u Rijeci

2017/2018. Odbojkaška reprezentacija Sveučilišta u Rijeci

2022./2023. Karate reprezentacija Sveučilišta u Rijeci

Nastavnici(ca) tjelesne i zdravstvene kulture u sustavu visokog obrazovanja, zaslužni za doprinos u razvoju i promicanju akademskog sporta u Republici Hrvatskoj:

2018/2019. Viktor Moretti (Sveučilište u Rijeci)

2020/2021. Veno Đonlić (Sveučilište u Rijeci)

2021/2022. Jasna Lulić Drenjak (Sveučilište u Rijeci)

Nagrada za fair play:

2011/2012. Miran Zaverski, Ivan Gudelj (Teniska reprezentacija Sveučilišta u Rijeci)

Posebno priznanje pojedincima i organizacijama zaslužnima za razvoj akademskog sporta:

2010/2011. Daniel Mihelić

2013/2014. doc.dr.sc Željko Jovanović,

10. veljače 2025. održana je svečana dodjela nagrada Hrvatskog akademskog sportskog saveza za sportsku sezonu 2023/2024. UniSport Stars, uz direktan prijenos na Sportskoj televiziji.

Nagradu za životno djelo dobio je profesor Viktor Moretti, koji je inicijator intenzivnije i učinkovitije suradnje kineziologa i studenata u organizaciji sportskih sadržaja na Sveučilištu u Rijeci.

Za ambasadora Hrvatskog akademskog sportskog saveza proglašen je hrvatski rukometni reprezentativac Filip Glavaš s Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Rijeci.

Sportski djelatnici koji su stjecali iskustva u studentskom sportu Sveučilišta u Rijeci:

Roberta Dragičević - stručna savjetnica, provodi aktivnosti Centra za sport Sveučilišta u Rijeci kroz savjetodavne, informativne i edukativne aktivnosti.

Ivan Dobrović - sportski djelatnik volonter, član Izvršnog odbora atletskog kluba Kvarner u Rijeci.

Vitomir Maričić - predsjednik Adriatic depth trophy competition: AIDA Hrvatska (hrvatska organizacija koja organizira natjecanja, promovira ronjenje na dah i educira o ronjenju na dah); direktor je natjecanja AIDA International, sudac ronjenja na dah.

Ljubomir Pozder - voditelj Udruge primijenjenih tehničkih znanosti koja postiže zapažene rezultate na međunarodnim prestižnim natjecanjima plovila koja su pogonjena obnovljivim alternativnim izvorima energije.

Zaključak

Danas nakon niza godina i zapaženih postignuća studenata, može se konstatirati da zajednica kojoj pripadamo može biti još bolja povezivanjem studenata i nastavnika te svih koji žele pridonijeti pozitivnim promjenama u zajednici. Cilj uključivanja studentica i studenata u organizaciju sportskih sadržaja je ostvaren, jer mnogi su danas izvrsni sportski djelatnici(ce) u sportskim udrugama Hrvatske te na taj način doprinose razvoju sporta i zajednice kojoj pripadaju.

Pored ostvarenih primjernih rezultata civilnog zalaganja u poticajnom okruženju riječke akademske zajednice, potrebno je podsjetiti na poražavajuću činjenicu da je broj kineziologa na Sveučilištu u Rijeci prepolovljen, a planirana izgradnja krucijalnih sportskih objekata iz projektne dokumentacije riječkog kampusa nije ostvarena.

Literatura

1. Đonlić, V. (2007). Sveučilišni sport u službi suradnje među studentima. U: Zborniku radova VII konferencije o športu Alpe - Jadran, Opatija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Zagreb (str. 175-183).
2. Đonlić, V., Moretti, V. (2011). Mogućnost primjene neformalnog i informalnog obrazovanja u studentskim sportskim udrugama i savezima. U: Zborniku radova (ur. I. Prskalo, D. Novak) 6. kongresa FIEP-a Europe, Poreč, Hrvatski kineziološki savez, Zagreb (str. 564-571).
3. Đonlić, V., Moretti, V., Šuker, D., Bađim, M., Verunica, Z. (2013). Organizacijski oblici rada iz vannastavnih sportskih aktivnosti studenata na Sveučilištu u Rijeci. U: Zborniku radova (ur. V. Findak) 22. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, Poreč, Hrvatski kineziološki savez, Zagreb (str. 322-327).
4. Đonlić, V., Lulić-Drenjak, J., Moretti, V., Dobrović, L. (2014). Integracija studenata s invaliditetom kroz sport na području grada Rijeke. U: Zborniku radova (ur. V. Findak) 23. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, Poreč, Hrvatski kineziološki savez, Zagreb (str. 283-287).
5. Moretti, V., Đonlić, V. (2011). Organizacija i učinkovitost realizacije studentskog sporta na Sveučilištu u Rijeci, Edukacija Rekreacija Sport, informativno stručno glasilo Udruge kineziologa Grada Rijeke, godina XX, broj 33 (str. 16-20) Rijeka.
6. Moretti, V., Đonlić, V., Aničić, I., Šuker, D. (2016). Značenje volontiranja na Europskim sveučilišnim igrama za razvoj hrvatskog društva. U: Zborniku radova (ur. V. Findak) 25. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, Poreč, Hrvatski kineziološki savez, Zagreb (str. 518-523).

* Slike su u vlasništvu Hrvatskog akademskog sportskog saveza.

* Podaci dobiveni od zaposlenice HASS-a Ivane Aničić